

Päijät-Hämeen työllisyysaluevalmistelun jatkolinjaukset

Kunnanhallitus 14.08.2023 § 154
104/14.07.00/2023

Valmistelija pormestari markku.koskinen@karkola.fi, puh. 045 160 4164
elinvoimapäällikkö susanna.rahikkala@karkola.fi, puh. 040 770 2108

Mikko Kesän tekemä Päijät-Hämeen työllisyyselvitys valmistui kesällä 2022. Selvityksessä esitettiin, että Päijät-Hämeeseen perustetaan kaksi työllisyysaluetta. Esitys perustui erityisesti maakunnan eriytyneeseen työttömyyden rakenteeseen sekä rahoituksellisiin näkökulmiin. Tämän ehdotuksen pohjalta Lahden elinkeino- ja työllisyysjaosto päätti syksyllä 2022 Lahden oman työllisyysalueen valmistelusta ja muut Päijät-Hämeen kunnat ryhtyivät valmistelemaan omaa työllisyysaluetta.

Huhtikuun lopussa/toukokuun alussa TEM:n maakunnallisessa tilaisuudessa sekä maakuntaliiton järjestämässä kuntien I- puheenjohtajien ja kuntajohtajien puheenjohtajafoorumissa nousi esiin esitys siitä, että Päijät-Hämeeseen muodostettaisiin yksi työllisyysalue. Taustalla tässä oli erityisesti toinen työllisyysaluekriteeri ”työssäkäyntialue”. Päijät-Hämeen kunnilta tiedusteltiin asiaan kannanottoa. Lahden kaupunginhallitus päätti 22.5.2023, että Lahden ensisijainen tavoite on oma työllisyysalue, mutta mikäli Päijät-Hämeen muut kunnat kannattavat yhtä työllisyysaluetta, Lahdella on valmius sitä valmistella yhdessä. Lahden työllisyysrakenteen eroavaisuus, rahoitusmallin painotukset sekä kuntien lähipalvelutoiveet ja demokratisen päätöksenteon mallin näkemykset poikkeavat muiden kuntien ja Lahden tavoitteiden näkökulmasta niin merkittävästi, että yhteisten mallin rakentamispohjan löytäminen suhteessa annettuun aikatauluun ei ole koettu olevan mahdollinen.

Hollolan kunta on ilmaissut valmiuden toimia toisen työllisyysalueen vastuukuntana. Hollolan kunta on saanut tukea usealta Päijät-Hämeen kunnilta.

Keskeiset linjaukset:

- Asiakas keskiössä = nopea työllistyminen = vaikuttavuus
- Yhteinen toimielin (vrt ympäristöterveyslautakunta)
- Työllisyysalue vastaa lakisääteisistä tehtävistä. Siirtyvä TE-henkilöstö on työllisyysalueen henkilökuntaa
- Kunta voi lisätä työllisyyden hoidon tekijöiden ja palvelujen määrää omalla rahoituksella
- Lakisääteisten palvelujen kustannustenjako aiheuttamisperiaatteen mukaisena
- Toimitiloista ja niihin liittyvistä tukipalveluista vastaa ao. kunta
- Työllisyysalueiden vahva yhteistyö.

Hollolan kunta pyytää Asikkalan-, Hartolan-, Hollolan-, Iitin-, Kärkölan-, Padasjoen- ja Sysmän kunnanhallituksia ja Heinolan- ja Orimattilan kaupunginhallituksia käsittelemään kokouksissaan 31.8.2023 mennessä kantansa siihen, hyväksyykö kunta/kaupunki alla olevat viisitoista kohtaa II- työllisyysalueen jatkovalmistelun pohjaksi.

1. Päijät-Hämeen työllisyysalue

- Hollola vastuukuntana, nimi: Päijät-Hämeen työllisyysalue
- Sitoudutaan valmistelevaan mahdollisimman toimivaa mallia
- Valmistettava malli toimii pohjana tarvittaessa myös yhdelle työllisyysalueelle

Kärkölän työllisyyspalveluiden kannanotto (jatkossa vain Kärkölä):
Kohta voidaan hyväksyä.

2. Selkeä tavoite

- Asiakas keskiössä= Nopea työllistyminen
- TE-asiantuntijuus ytimessä
- Kunta voi omin panoksin edistää osaltaan tavoitteen saavuttamista

Kärkölä: Kohta voidaan hyväksyä.

3. Yhteiset lakisääteiset palvelut

- Keskitetty malli aloitusvaiheeseen: siirtyvä TE-henkilöstö on työllisyysalueen henkilökuntaa: nimetään vastuuasiantuntijat/ kunta
- Kunnan työllisyyspalveluiden esihenkilö vastaa arjen työnjohdosta myös TE-asiantuntijoiden osalta.

Kärkölä: Voidaan hyväksyä, että TE-toimistosta siirtyvä henkilöstö siirtyy aloitusvaiheessa vastuukunnan (työllisyysalueen) alaisuuteen. Kärkölä kuitenkin toivoo, että tätä voidaan tarkastella tulevana vuosina uudelleen, mikäli käytännön toiminta uudelleen tarkastelua edellyttää. Kohta voidaan hyväksyä näillä kommentteilla.

4. Lähipalvelut

- Asiakkaan tuntemus ja vaikuttavuus keskiössä
- Kunnan oman ekosysteemin hyödyntäminen mm. yhteistyö/elinkeinotoimi

Kärkölä: Kärkölä kannattaa henkilöasiakkaan lähipalvelua, sillä se on osoittautunut Työllisyyden kuntakokeilussa toimivaksi tavaksi aktivoida ja edistää asiakkaiden tilanteita työelämän suuntaan. Kärkölä katsoo, että kunnassa toimiva lähipalvelu on edellytys sille, että kuntaekosysteemiä kyetään hyödyntämään parhaalla mahdollisella tavalla asiakkaiden hyväksi. Mahdollisuuksien mukaan myös Lahden työllisyysalueelta ostettavat henkilöasiakaspalvelut olisi suotavaa olla lähipalveluna, jos siihen löydetään kustannustehokas toimintatapa. Kohta voidaan hyväksyä näillä kommentteilla.

5. Aluemalli

- Tavoitellaan tiimipohjaista mallia (esim. 3 x 3 kuntaa, joiden kesken tiiviimpää yhteistyötä mahdollistaen mm. sijaistukset)
- Yhteinen perehdytys ja tuki

Kärkölä: Tiimipohjaisen mallin tavoittelu on suositeltavaa.

Työllisyyden kuntakokeilussa on havaittu, että pienet kunnat ovat haavoittuvia nimenomaan lomien sijaistuksissa. Myös perehdytys kuormittaa pienten kuntien tiimejä paljon. Kärkölä esittää, että tiimimallista ei tehdä kuitenkaan hallinnollista lisäporrasta, vaan että tiimit ovat toiminnallisia tiimejä. Kohta voidaan hyväksyä.

6. Keskitetyt palvelut

- Palkkatukipäätösten valmistelu ja maksatukset (päätökset kunnissa)
- Perehdytys ja sen kehittäminen ja jalkauttaminen
- Yhteistoiminta ja sopimukset /Lahden työllisyysalue

Kärkölä tunnistaa keskitettyjen palveluiden tarpeen erityistehtävissä sekä yhteistoimintasopimusten tarpeellisuuden Lahden työllisyysalueen kanssa. Kohta voidaan hyväksyä.

7. Kunnan tehtävät

- Palkkatukipäätökset (maksu ohjautuu kuntaan)
- Maahanmuuttajien tieto-,neuvonta- ja ohjauspalvelut ja muut kotoutumispalvelut
- Velvoitetöyöllistetyt
- Työmarkkinatuen maksuosuus
- Muut mahdolliset työllistämistä edistävät tukipalvelut

Kärkölä: Kohta voidaan hyväksyä.

8. Vahva yrityskykentä

- Kunnassa omat elinkeinopalvelut/Ladec-yhteistyö
- Verkostomainen toiminta, ohjataan aina oikealle palveluntuottajalle, poistetaan päällekkäisyyksiä
- Työllisyysalue tuottaa/ kilpailuttaa vain lakisääteisiä palveluja

Kärkölä: Kohta voidaan hyväksyä.

9. Työllisyyspalveluiden vahva sopimuksellinen yhteistyö

- Päijät-Hämeen ja Lahden työllisyysalue tekee vahvaa yhteistyötä kaikissa niissä palveluissa, joista on mahdollista yhteisen edun ja kustannustehokkuuden näkökulmasta
- Tavoite: linjausten yhteensovittaminen kahden Päijät-Hämeen työllisyysalueen kesken siten, ettei muutto työllisyysalueiden välillä aiheuta asiakkaan lakisääteisissä palveluissa muutoksia

Kärkölä: Kohta voidaan hyväksyä.

10. Kustannustenjako

- Kustannusjako aiheuttamisperiaatteen mukaisesti niin pitkälle kuin mahdollista

- Ei suoritteita, tavoitteena laskutusperusteiden selkeys ja yksinkertaisuus

Kärkölä: Kohta voidaan hyväksyä.

11. Yhteinen lautakunta

- Poliittisesti sovittava vrt. yhteinen ympäristöterveyslautakunta
- Yksittäisellä kunnalla ei yksin päätösvaltaa/laaja edustus

Kärkölä: Kohta voidaan hyväksyä.

12. Jatkuvan kehittämisen tavoite

- Kunta voi lisätä viranomaisten määrää, ja/tai asettaa vastinpareja omasta hlökunnasta työllisyysalueen TE-asiantuntijoille
- Hyväksytään se, etteivät kaikki asiat välttämättä osu heti kohdalleen/kokeiluja/arvioinnin pohjalta tarvittavia muutoksia

Kärkölä edellyttää työllisyysalueella nykyisen Työllisyyden kuntakokeilun kaltaista toimivallan siirtoa kunnan omille viranomaisille, jotta kunnan omat panostukset tulevat mahdollisimman tehokkaasti hyödynnettyä. Kohta voidaan hyväksyä.

13. Toimitilat

- Lähipalvelut toteutetaan palvelutorimallilla ja/tai kiinteässä toimipisteessä
- Kunta vastaa tiloista ja niihin liittyvistä tukipalveluista

Kärkölä: Kohta voidaan hyväksyä.

14. Kotoutumis- ja maahanmuuttopalvelut

- Työllisyysalue kilpailuttaa lakisääteiset TE24:n liittyvät palvelut yhteistyössä Lahden työllisyysalueen kanssa
- Kunnan vastuulla tieto, neuvonta ja ohjauspalvelut (KOTO24)

Kärkölä: Kohta voidaan hyväksyä.

15. Valmisteluun panostaminen

- Vuoden 2023 syksyille lisärahoitus 1 e/as
- Vuoden 2024 talousarvioon esitetään 4 e/as (haetaan valtion rahoitusta/voi pienentää lopullista osuutta)

Kärkölä: Kohta voidaan hyväksyä.

Esittelijä

pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä selvitysosassa luetellut viisitoista kohtaa II-työllisyysalueen jatkovalmistelun pohjaksi seuraavin kommentein:

- Yhteiset lakisääteiset palvelut: Voidaan hyväksyä, että TE-toimistosta

siirtyvä henkilöstö siirtyy aloitusvaiheessa vastuukunnan (työllisyysalueen) alaisuuteen. Kärkölä kuitenkin toivoo, että tätä voidaan tarkastella tulevina vuosina uudelleen, mikäli käytännön toiminta uudelleen tarkastelua edellyttää.

- Lähipalvelut: Kärkölä kannattaa henkilöasiakkaan lähipalvelua, sillä se on osoittautunut Työllisyyden kuntakokeilussa toimivaksi tavaksi aktivoida ja edistää asiakkaiden tilanteita työelämän suuntaan. Kärkölä katsoo, että kunnassa toimiva lähipalvelu on edellytys sille, että kuntaekosysteemiä kyetään hyödyntämään parhaalla mahdollisella tavalla asiakkaiden hyväksi. Mahdollisuuksien mukaan myös Lahden työllisyysalueelta ostettavat henkilöasiakaspalvelut olisi suotavaa olla lähipalveluna, jos siihen löydetään kustannustehokas toimintatapa.

- Aluemalli: Tiimipohjaisen mallin tavoittelu on suositeltavaa. Työllisyyden kuntakokeilussa on havaittu, että pienet kunnat ovat haavoittuvia nimenomaan lomien sijaistuksissa. Myös perehdytys kuormittaa pienten kuntien tiimejä paljon. Kärkölä esittää, että tiimimallista ei tehdä kuitenkaan hallinnollista lisäporrasta, vaan että tiimit ovat toiminnallisia tiimejä.

- Keskitetyt palvelut: Kärkölä tunnistaa keskitettyjen palveluiden tarpeen erityistehtävissä sekä yhteistoimintasopimusten tarpeellisuuden Lahden työllisyysalueen kanssa.

- Jatkuvan kehittämisen tarve: Kärkölä edellyttää työllisyysalueella nykyisen Työllisyyden kuntakokeilun kaltaista toimivallan siirtoa kunnan omille viranomaisille, jotta kunnan omat panostukset tulevat mahdollisimman tehokkaasti hyödynnettyä.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Jakelu Hollolan kunta
Asikkalan kunta
Hartolan kunta
Iitin kunta
Padasjoen kunta
Sysmän kunta
Heinolan kaupunki
Orimattilan kaupunki
Kärkölän kunnan elinvoimapäällikkö